

RAZGOVOR – S Ivicom Kunčevićem, redateljem drame »Otok svetog Ciprijana« Lade Martinac-Kralj, uoči praizvedbe u splitskom HNK

BLISKOST MARINKOVIĆEVA HUMORIZMA

I sama novelistika Ranka Marinkovića ima posebnu boju oporog humorizma. To je humorizam s bolnom grimasom koji je blizak senzibilitetu suvremenoga gledatelja. Ako se o teškim, opakim i prljavim trenucima naše suvremenosti želi progovoriti umjetnički, onda je jedini način lagano humoristički pristup. Ili sam ja u godinama kada više ne mogu podnijeti patetiku direktnog izričaja, kaže Ivica Kunčević

Četrnaesto izdanje Marulićevih dana, festivala hrvatske drame i autorskog kazališta, što će se u splitskom HNK održati od 21. do 28. travnja, bit će otvoreno praizvedbom drame »Otok svetog Ciprijana« koju je prema motivima Ranka Marinkovića napisala Lada Martinac-Kralj, a režirao Ivica Kunčević. Uz stručnu pomoć prof. Mihovila Dulčića, koji ga je akcenturirao i obradio na srednjodalmatinsku čakavicu, ovaj komad na splitsku kazališnu pozornicu dospjeva nakon sedam verzija doradivanja.

U »Otoku svetog Ciprijana« isprepleću se tipični marinkovićevski motivi, a predstava okuplja brojnu glumačku ekipu, uz gostovanje doajena hrvatskoga glumišta Pere Kvirgića. Glavni lik Franje Mandalina tumači Ratko Glavina, a ulogu je preuzeo od Borisa Dvornika, koji je od sudjelovanja u predstavi odustao zbog zdravstvenih problema.

Redatelj Kunčević u HNK u Splitu gostuje nakon punih trinaest godina, a u razgovoru za *Vjesnik* govori o značaju predstave, kvaliteti teksta Lade Martinac-Kralj, te pojašnjava zašto se splitskoj publici predstavlja nakon višegodišnje pauze.

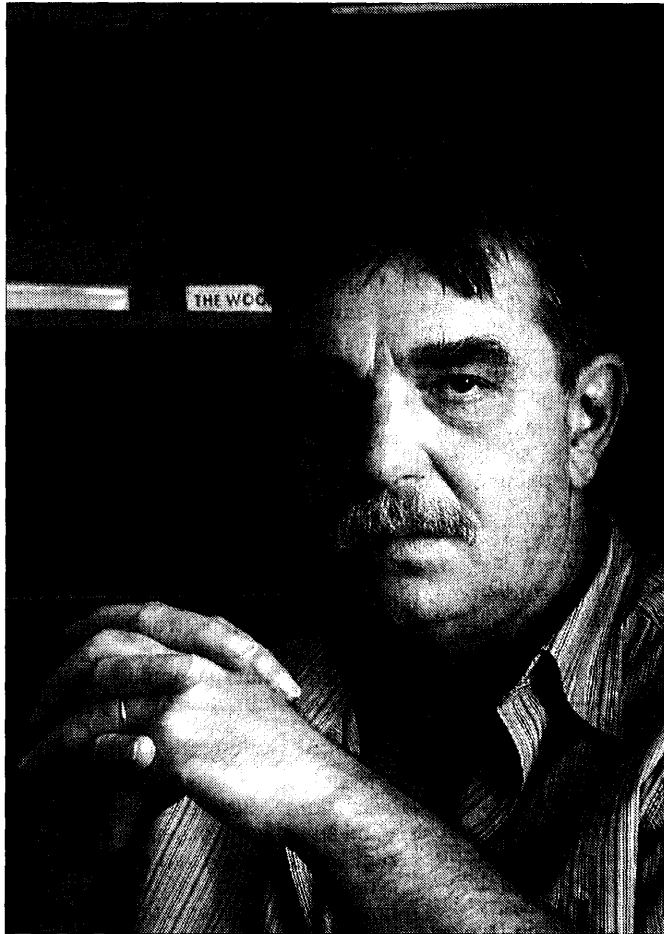
– Ja sam od onih redatelja koji u prosjeku rade dvije predstave godišnje. Nisam redatelj koji se nudi, već onaj kojeg zovu. Kad pristanem na posao, slijedi ozbiljan i precizan dogovor oko komada. Tu sam vrlo osjetljiv, jer nisam redatelj kojeg se može puno trošiti.

Metafora otoka

● **Koji su razlozi za postavljanje »Otoka Svetog Ciprijana« na splitsku kazališnu pozornicu?**

– Ima ih puno. Ovo je, sada se usuđujem kazati, izuzetan tekst Lade Martinac-Kralj. Nastao je prema motivima novela Ranka Marinkovića i temelji se na otočkom svijetu pa je cijeli ambijent blizak Splitu, ne samo po govoru, već i po mentalitetu. Inspirirajući se Marinkovićem, Lada Martinac-Kralj je zaokružila izvrstan komad koji zrači poetičnošću univerzalnog, a takav tekst za mene je značio automatski pristanak na rad. Intendant splitskog HNK Milan Štrlić posao na ovoj predstavi ponudio mi je prošloga ljeta i odmah sam reagirao pozitivno.

S druge strane, uvijek se gleda da određeni komad odgovara ansamblu koji ga igra. Splitski glumci odlično poznaju govor i mentalitet koji izvire iz »Otoka svetog Ciprijana«. Ansambl HNK Split je moćan, vrijedan i radišan. Uz izvrsne splitske glumce, u predstavi sudjeluju

Ivica Kunčević: Radim u prosjeku dvije predstave godišnje – nisam redatelj koji se nudi, već onaj kojeg zovu

je i Pero Kvirgić kojemu je dodijeljena manja, ali krasna uloga, te zanimljiva mlada glumica Dora Polić.

Da bi se shvatili još neki razlozi za postavljanje ovoga komada na pozornicu, treba istaknuti temu kojom se bavi i koja će publiku zainteresirati, uzbuditi pa čak i uzrujati. Radi se o jednoj skučenosti i zatvorenoj otočkoj sredini gdje su, kao i u svim sličnim sredinama, ljudi posvađani. Drama, pa čak i tragedija, počinje kada shvatimo da ni najmlađi ljudi ne mogu nadvladati glupave sporove svoj-

ih predaka i svoju jednu prošlost. To je tema koja se meni čini vrlo ozbiljnom.

Mjesto ispalo iz povijesti

Druga je pojava stranca u toj maloj sredini. Pojava šarmantne Francuzice, koja upada u sredinu punu svađa i netrpeljivosti, dovodi do prodaje otoka za nikakvu paru.

To je, pak, tema o kojoj danas možemo čitati u novinama, iako se ovdje radi o imaginarnom otoku. Međutim, na nivou metafore, ta se situacija može proširiti na svaku malu sredinu, a nemam

dojam da je Hrvatska velika sredina.

● **Tema je, dakle, gotovo svevremenska, a njenu suvremenost označili ste i minimalističkim scenskim rješenjima?**

– Kada imamo komad koji je ukorijenjen u neku tradiciju i etničku povijesnu zbilju, te istodobno, kao svaka dobra literatura, sve to nadilazi i preobražava se u metaforu, onda za uprizorenje predstave treba naći doslovni scenski prostor. On sigurno nije bitno realističan, već poetski, što znači da je reduciran. U slučaju »Otoka...« na pozornici imamo samo jedan trošni kostur vrlo trošnog zvonika na kojem je sat davno stao.

Naime, ljudi iz naše priče stalno imaju probleme s vremenom, sat često ne otkucava vrijeme, tako da, na neki način, i život stoji. To je jedno uspavano mjesto ispalo iz vremena.

● **Lada Martinac-Kralj tekst je napisala na duhovit način pa je u konačnici dobila humorno-tragičnu predstavu. Takav pristup stvaranju teksta i predstave dodatno podcrtava gorku ozbiljnost teme?**

– Da, jer i sama novelistika Ranka Marinkovića ima posebnu boju oporog humorizma. Jasno je da smo Lada, ansambl i ja upravo na tom senzibilitetu gradili predstavu. To je humorizam s bolnom grimasom koji je blizak senzibilitetu suvremenog gledatelja. Ako se o teškim, opakim i prljavim trenucima naše suvremenosti želi progovoriti umjetnički, onda je jedini način lagano humoristički pristup. Ili sam ja u godinama kada više ne mogu podnijeti patetiku direktnog izričaja.

Mira Jurković

NA FESTIVALU DESET PREDSTAVA

SPLIT, 20. travnja – Sve je spremno za početak 14. Marulićevih dana, osmodnevnog festivala hrvatske drame i autorskog kazališta, u okviru kojeg će se na pozornici splitskoga HNK izvesti 10 predstava u konkurenciji. Rečeno je to na konferenciji za novinare koja je u utorak, uoči početka festivala, održana u splitskome HNK.

Festival će biti otvoren u srijedu predstavom zagrebačke udruge KUFER »U noći« u dramaturgiji i režiji Tomislava Pavkovića. Uslijedit će svečana dodjela nagrada Ministarstva kulture »Marin Držić« za najbolji dramski tekst u prošloj godini, a nastaviti će se praizvedbom domaćina »Otok svetog Ciprijana« koju je

prema novelama Ranka Marinkovića napisala Lada Martinac-Kralj u režiji Ivica Kunčevića.

Na programu su još i viraždinska predstava »Hrvatski bog Mars«, riječka »Filumena Marturano« te zagrebačke »Božanska glad«, »Kino predstava«, »To samo Bog zna« i »Octopusy« te jedna beogradskoga Ateljea 212 pod nazivom »Dvije« na tekst Tene Štivičić i režiji Snježane Banović.

U izvankonkurencijskom programu festivala bit će izvedene dvije predstave, »Hajdemo skakati po tim oblacima« splitskog dramskog ansambla i »Balkanski Špijun« Satiričkoga kazališta Kerempuh.

Dok je zbog bolesti glumi-

ce u cijelosti otkazano izvođenje Krelžina »Latinovica« u režiji Zlatka Viteza zagrebačkoga Gavelle, predstava dvojca Jelčić-Rajković »Radionica za šetanje, pričanje i izmišljanje«, koja se morala održati u Dubrovniku, bit će djelomično prikazana na video projekciji u foajeu HNK Split.

Novost Marulićevih dana su trodnevni stručni razgovori o temi »Hrvatski dramatičar u središtu«, koje će voditi hrvatski pisac Miro Gavran, a održat će se i tradicionalni okrugli stolovi nakon predstava. Zadnjega dana festivala najboljim pojedincima i predstavama u cjelini bit će dodijeljene festivalske nagrade Marul u devet kategorija. M. J.